

Avrupa'da liderliğimizi sürdürüyoruz

Yavuz Işık
THBB Yönetim Kurulu Başkanı
President

Sektörümüzü uluslararası platformlarda başarıyla temsil ediyoruz. Eylül ayında İstanbul'da yapılan Avrupa Hazır Beton Birliği (ERMCO) Yönetim Kurulu toplantısına

ev sahipliği yaptık. Avrupa hazır beton sektöründeki gelişmelerin görüşüldüğü toplantıda Türkiye'nin hazır beton sektöründeki öncülüğü bir kez daha vurgulandı.

İnşaat sektörü, Türkiye ekonomisinin lokomotifidir. Geçtiğimiz yıllarda büyüyen ve gelişen Türkiye'de birçok alt yapı yatırımı gerçekleşti. Dünyanın en büyük havalimanlarından biri Türkiye'nin kalbinin attığı İstanbul'da inşa edildi. İstanbul'da iki kıtayı denizaltından birbirine bağlayan hatlardan batırma tüp tüneli projesi Marmaray ve kara yolu tünel projesi Avrasya Tüneli, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, dünyanın dördüncü

en uzun açıklıklı asma köprüsü Osman Gazi Köprüsü, dünyanın en uzun asma köprüsü 1915 Çanakkale Köprüsü, dünyanın beşinci en yüksek barajı Yusufeli Barajı gibi birçok yeni yatırım hayata geçti. Bütün bu süreçte Türkiye, hazır betonun en fazla kullanıldığı ülkelerden biri oldu. Türkiye'deki altyapı yatırımlarıyla hem Avrupa'nın hem de dünyanın gözü üzerimizde olmaya devam edecek. Sektörümüz 2023 yılı verilerine göre 7 milyar avroluk cirosu, 40 bine ulaşan istihdam hacmi ve yıllık 115 milyon metreküplük üretimiyle inşaat sektörüne ve buna bağlı olarak ülke ekonomisine büyük katkı sağlamaktadır. İnşaat sektörünün en temel kolu olan sektörümüz bu üretim hacmiyle, Avrupa'da liderliğini sürdürmektedir.

Tüm bunları Avrupa'dan gelen misafirlerimize aktardığım toplantıda ERMCO Başkanı Thorsten Hahn ise Türkiye'deki

hazır beton sektörünün hızlı gelişimini ve başarılı uygulamalarını hayranlıkla izlediklerini belirterek ERMCO önderliğinde, Türkiye Hazır Beton Birliğinin diğer Avrupa ülkelerindeki üyeleriyle birlikte, betonu her geçen gün daha sürdürülebilir ve döngüsel hâle getirmek için yoğun çabalar sarf ederek sektöre yön verdiğini gördüklerini ve takdir ettiklerini söyledi.

Birliğimiz tarafından ülkemize tanıtılan Beton Sürdürülebilirlik Konseyinin (CSC) belgelendirmeleri devam ediyor. Konseyin Belgelendirme Kuruluşu olan

KGS'nin yaptığı denetimler sonucunda "Altın" seviyesinde "Kaynakların Sorumlu Kullanımı Belgesi" almaya hak kazanan Albayrak Beton'un Yenidoğan Hazır Beton Tesisi, Alton Beton'un Şile Hazır Beton Tesisi ve Alton Beton'un Şile Agregası Tesisi'nin sertifikalarını düzenlenen bir törenle takdim ettim. Danış Madencilik'in Kemerburgaz Agregası Tesisi CSC sertifikasını "Altın" seviyesinde aldı.

Bu vesileyle, sürdürülebilirliği önem-

seyerek çalışmalarını yürüten değerli üyelerimizi tebrik ediyor; çevreye duyarlı üretim yapan ve sürdürülebilirlik odaklı çalışan hazır beton, çimento, agregası ve prefabrik sektörlerindeki tüm firmaları bir kez daha bu sisteme dâhil olmaya davet ediyorum.

17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin 25. yıl dönümünde basın açıklamasında bulunarak görüşlerimizi paylaştım. 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi, her ne kadar yılda en az bir kez kendini hatırlatsa da birçok kamu kurumu ve STK için deprem konusu her zamanki önemini korumaktadır. Belki de sorun, unutmaktan ya da göz ardı etmekten ziyade; hızlı harekete geçememe, görev ve sorumlulukları net olarak belirleyememe, güçlü iş birlikleri oluşturamama gibi daha çok yönetsel tarafta yaşanmaktadır. 25 yılda birçok adım atıldı

We continue our leadership in Europe

We successfully represent our sector on international platforms. We hosted the European Ready Mixed Concrete Organization (ERMCO) Board of Directors meeting held in Istanbul in September. Turkey's leadership in the ready mixed concrete sector was once again highlighted at the meeting where the developments in the European ready mixed concrete sector were discussed.

ancak hepimiz biliyoruz ki bunlar hâlen yeterli düzeye ulaşmamıştır. Kahramanmaraş Depremleri sonrasında sadece riskli yapıların değil, üretimden tasarıma, uygulamadan denetime kadar tüm süreçlerdeki iş yapış şeklinin ve zihniyetin dönüşmesi gerektiğini gördük. Bu konuda gerekli politikaların ve eylem planlarının oluşturulmasını destekliyor ve tüm paydaşları göreve çağırıyoruz.

Meslek içi eğitimlerimizi ve mesleki yeterlilik sınavlarımızı yoğun bir şekilde sürdürüyoruz. Haziran, temmuz ve ağustos aylarında transmiksler üzerinde uygulamalı ve teorik olarak yapılan Güvenli Sürüş Eğitimlerimizi Çimsa Çimento'nun Eskişehir fabrikasında; Oyak Beton'un İskenderun Akarca Agregacı Ocağında, Yiğit Beton'un Ankara Şaşmaz ve Karapürçek tesislerinde ve Akçansa Gebze Hazır Beton Tesisinde yaptık. THBB MYM olarak Beton Pompa Operatörü ve Beton Santral Operatörü Mesleki Yeterlilik Sınavlarımızı temmuz ayında Onur Beton'un İstanbul Eyüp tesisinde, Çimbeton'un İzmir Işıkkent ve İstanbul Kıracı tesislerinde, İston'un İstanbul Tuzla tesisinde, Votorantim Beton'un Ankara Etimesgut tesisinde, Limak Beton'un Ankara Güvercinlik tesisinde; ağustos ayında Çimbeton'un İstanbul Kıracı tesisinde ve Çimbeton'un Malatya Yeşilyurt tesisinde yaptık. İş güvenliğine uyumlu, nitelikli ve sorunsuz çalışma koşulları gereği personelinizin Beton Pompa Operatörlüğü ve Beton Santral Operatörlüğü Mesleki Yeterlilik Belgesi alması için THBB MYM'ye başvurularını bekliyoruz.

Sektörümüzü bütün platformlarda temsil ediyor, etkinlikleri ve gelişmeleri yakından izlemeyi sürdürüyoruz. Ağustos ayında Üyesi ve Bölgesel Sistem Operatörü olduğumuz Beton Sürdürülebilirlik Konseyinin (CSC) Yönetim Kurulu toplantısına katılarak ülkemizi ve sektörümüzü etkileyen gelişmeleri takip ettik.

Geçtiğimiz aylardaki çalışmalarımızı özetledikten sonra ekonomik değerlendirmelerimi paylaşmak istiyorum. Önümüzdeki son çeyreğin en önemli sorusu hiç kuşkusuz "Merkez Bankası faizi ne zaman indirecek?" olacak.

Bu ay içerisinde Amerikan Merkez Bankası (FED), piyasanın beklediği üzere dört yıl aradan sonra ilk defa faiz oranlarını indirerek 50 baz puan düşürdü. 2024 yılının geri kalanı için toplamda 50 baz puan, 2025 yılı içinde toplam 100 baz puanlık bir faiz indirimi bekleniyordu. FED'in kararı sonrasındaki açıklamalarını okuduğumuzda; büyüme, enflasyon ve işsizlik görünümüne ilişkin fazla bir değişim olmadığını anlıyoruz. Ülkemizde ise Merkez Bankası eylül ayı Para Politikası Kararı, piyasa beklentilerine paralel bir şekilde gerçekleşti. Politika

faiz oranını %50 ile sabit tutan Merkez Bankamızın gerekçeleri arasında sunulan ifadeler bizim açımızdan önemlidir:

"Ağustos ayında aylık enflasyona dair göstergeler bir bütün olarak incelendiğinde, ana eğilimin belirgin bir değişim sergilemediği değerlendirilmiştir. Aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yaklaşıncaya kadar sıkı para politikası duruşu sürdürülecektir. Enflasyonda belirgin ve kalıcı bir bozulma öngörülmesi durumunda ise para politikası araçları etkili şekilde kullanılacaktır."

Merkez Bankası hizmet enflasyonundaki iyileşmeyi yılın son çeyreğinde bekliyor. Ana eğilimde kalıcı bir düşüş olmaksızın faiz indirimi gerçekleşmeyecek. Henüz faiz indirimi için erken ancak gerekli adımlar atılmadıkça, esnek davrandıkça olası faiz indiriminin tarihi ötelenmektedir. Faiz indirimi ne kadar gecikirse, ekonomik sonuçları daha da ağır olacaktır.

Bu sonucu aşağıdaki 2 göstergeden çıkarmak mümkündür:

According to 2023 data, our sector makes a substantial contribution to the construction sector and, accordingly, to the country's economy, with its turnover of 7 billion euros, as well as its employment volume of up to 40 thousand and an annual production of 115 million cubic meters. Our sector, which is the most basic branch of the construction industry, continues its leadership in Europe with this production volume.

İlk olarak, henüz işsizlikte bir sorun görünmemektedir. İstihdam artışı ise sınırlı da olsa devam etti. Buna karşılık iktisadi yönelim istatistiklerinde ölçülen imalat sanayi firmalarının gelecek üç aya yönelik istihdam artış beklentisi sinyal vermeye başladı. Ağustos verisinde istihdam artışı beklentisi, son dört yılın yani COVID sonrası dönemin en düşük seviyesine geriledi. Aynı zamanda TÜİK'in açıkladığı haftalık çalışma süresi temmuz ayında 42,5 saate inerek, COVID sonrası dönemin en düşük değerine geriledi. İkincisi, 2024 yılının ilk yedi ayına ait konkordato verileri geçen yılın aynı

döneminin 2 katına yaklaştı. Daha da önemlisi, 2019 yılındaki konkordato rakamına ulaştık.

Bu 2 rakam ekonomide daha büyük boyutlu olası hasarların önüne geçilmesi için hızlı hareket etmenin gerektiğinin habercisidir. 2024 yılı sonunda, Türkiye'de enflasyonun %40-45 bandında kapatması ciddi bir başarı olarak görülmemektedir. Esas süreç 2025 yılında başlayacaktır. Önümüzdeki bir yıl için piyasa katılımcıları yüzde 27,5, reel sektör yüzde 51,1, vatandaş ise yüzde 71,6 enflasyon tahmin etmektedir. 2025 artışı OVP'de % 17,5'tur. Bir yandan enflasyonu indirip bir yandan ekonominin çarklarını döndürebiliriz. Bunun için ilk aşamada, şirketlerin finansmana erişiminin önündeki engellerin azaltılması gerekmektedir. Mevcut faiz hadleri üzerinden de olsa şirketler kesimi finansmana erişmelidir. Ticari kredilere ilişkin aylık büyüme hızını %2 ile sınırlayan Merkez Bankası kararının yeniden gözden geçirilmesi doğru bir başlangıç olabilecektir.